Vraagsteller	Onderwerp	Vraag	Antwoord
ABT	Procesregie	Wat wordt er bedoelt met het borgen van procesregie? Betekent dit ook inzet van extra capaciteit?	Met het borgen van de procesregie wordt bedoeld dat bij complexe casuïstiek duidelijk is wie de regie voert en dat rollen, taken en verantwoordelijkheden tussen het sociaal domein, veiligheid en betrokken ketenpartners helder zijn belegd. Hiermee wordt geborgd dat afstemming en opvolging van casussen structureel plaatsvinden. Voordat we een uitspraak kunnen doen over eventuele aanvullende capaciteitsbehoefte, moeten we eerst scherper in beeld brengen wat er precies van de gemeente en van onze partners wordt verwacht, welke regierol daarbij hoort en hoe verantwoordelijkheden zijn verdeeld. Tegelijkertijd zien we dat de samenleving verandert en dat ook in Tholen de problematiek complexer wordt, onder meer door ondermijning, drugsgerelateerde overlast en multiproblematiek achter de voordeur. Dat vraagt om meer samenhang, meer regie en een steviger informatiepositie. Recente incidenten en calamiteiten bevestigen dat. Daarbij gaat het niet alleen om afstemming tussen het sociaal domein, veiligheid en ketenpartners, maar ook om het benutten van signalen vanuit de samenleving, waaronder die van onze BOA's in hun rol als ogen en oren op straat. Daarnaast vraagt effectieve procesregie om goede afspraken over informatie delen en registreren, persoons-, locatie- en incidentgerichte aanpakken, uniforme werkwijzen en het in positie brengen van de juiste partners. Het beeld is daarom dat we eerst zorgvuldig moeten bepalen welke regietaken daadwerkelijk moeten worden uitgevoerd en hoe deze georganiseerd worden. Pas daarna kan worden beoordeeld of de bestaande capaciteit daarvoor toereikend is, feit is wel dat er echt sprake is van capaciteitsgebrek, maar wij denken dat u als raad meer nodig heeft als onderbouwing om te besluiten tot uitbreiding, dan deze constatering. Als die analyse achterwege blijft, bestaat het risico dat we steeds harder gaan werken, zonder daadwerkelijk slagvaardiger te worden.
SGP	Verbeter informatie onderwaterleven	Gaat het verbeteren van informatie alleen over informatievoorziening over het onderwaterleven i.r.t. Duikactiviteiten? Of ook het uitbreiden van recreatieve natuurbelevingfaciliteiten, als bijvoorbeeld getijdenbakken en andere recreatieve natuureducatie? Zo ja, welke belevingselementen, locaties of onderwerpen wil het college hierbij oppakken? Kan de locatie steiger Gorishoek hier mogelijk ook een rol in spelen?	Ja het betreft ook andere activiteiten voor wat betreft uitbreiding natuurbeleving. Het realiseren van getijdenbakken op de Oesterdam maakt deel uit van het project ' verdronken stad Reymerswael' en hebben naast het zichtbaar maken van cultuurhistorisch erfgoed ook de functie van natuureducatie'. Voor het jaar 2027 staat ook het onderzoek naar haalbaarheid van meervoudig gebruik van de steiger bij Gorishoek op de planning. Deze actie staat omschreven onder het thema dagrecreatie.
VVD	Opgave	De kosten voor de jeugdhulp zijn fors in 2027 en niet alleen voor Tholen in Zeeuws verband. De aanbesteding is een middel maar niet de oplossing om te kosten reductie te komen. Om de kosten en de bijhorende instroom te beperken wil je meer naar de preventie, vroegtijdigheid van signalering. Juist ook al deze aanbieders in de keten (SLT etc) en beoogde aanbieders hebben hier zeker ook een aandeel in voor alle Zeeuwse gemeenten vanaf januari 2027. Wordt bij de uitvraag van de aanbesteding hierbij stil gestaan en voor aanbieders een meerwaarde behaalt kan worden als onderscheidend vermogen?	Bij de aanbesteding voor de nieuwe contracten per 2028, wordt dit meegenomen. Hoe zorgen we ervoor dat de perverse prikkel verdwijnt bij aanbieders? De manier van financiering is hierbij een belangrijke keuze. Grip krijgen op de kosten is een belangrijk aandachtspunt bij de regionale aanbesteding. De oproep uit de vraag wordt meegegeven aan het Zeeuwse projectteam. Daarnaast zijn we lokaal aan de slag met het Stevig Lokaal Team (SLT) en kiezen we bewust voor een samenwerking met partners. Daarbij worden deze partners ook onderdeel van het gemeentelijk SLT. Hiermee creeeren we bij de aanbieders een prikkel om mee te transformeren. Daarnaast zijn voor dit deel rechtstreeks opdrachtgever, wat de mogelijkheid geeft om samenwerking te stimuleren vanuit de Thoolse visie en identiteit.
SGP	Uitbreiding stroomnetwerk in dorpen en wijken	Wordt hierin meegenomen dat vanwege uitbreiding van het stroomnetwerk in dorpen en wijken veel extra transformatoren moeten worden toegevoegd met de consequenties van dien? En indien deze plaatsing leidt tot noodzakelijk herinrichten van de openbare ruimte, wie betaalt deze dan? Is bekend wanneer er informatie beschikbaar komt over de uitwerking van deze uitbreiding, van al onze kernen?	De uitbreiding van het elektriciteitsnet en de eventuele plaatsing van extra transformatorstations worden via het BAR-proces (Beschikbare Acceptabele Ruimte) integraal meegenomen in de ruimtelijke planvorming. In 2024 hebben de Zeeuwse gemeenten hierover gezamenlijke afspraken gemaakt met Stedin. Bij nieuwe ontwikkelingen wordt in de inrichting direct rekening gehouden met de benodigde energie-infrastructuur. In bestaand gebied onderzoekt Stedin zowel de netcapaciteit als de capaciteit van bestaande transformatorstations en stelt hiervoor een functioneel ontwerp op. Op basis hiervan wordt inzichtelijk welke stations voldoen, kunnen worden vernieuwd of verzwaard en waar aanvullende capaciteit noodzakelijk is. Als nieuwe locaties nodig zijn, worden de effecten op de openbare ruimte zorgvuldig afgewogen en wordt gehandeld in overeenstemming met het gemeentelijk beleid, waaronder eventuele groencompensatie wanneer groen moet wijken. De kosten van transformatorstations, netuitbreidingen en daarmee samenhangende aanpassingen aan de openbare ruimte zijn voor rekening van de netbeheerder. De exacte uitwerking verschilt per kern en wordt nader inzichtelijk naarmate de plannen van Stedin verder worden uitgewerkt.
VVD	Prestatie Dienstverlening	De gemeente streeft naar een waardering van minimaal een 8 voor de dienstverlening. Het Klant Contact Centrum scoorde in 2025 een 7,9. Welke concrete maatregelen neemt het college om de doelstelling in 2027 te halen en hoe wordt de raad over de voortgang geïnformeerd? Iedereen wil een toegankelijke dienstverlening zeker in het digitale tijdperk.	Klanttevredenheid heeft continue onze aandacht. De bevindingen uit de klantcontactmonitor benutten het college om de processen te verbeteren. In 2027 vindt uitbreiding plaats op het meten van de klanttevredenheid. (Stevig lokaal team, omgevingsloket en evenementenvergunningen). Uw raad wordt via de programmarapportages op de hoogte gehouden van de voortgang. Daarnaast is er jaarlijks een informatieve raadsbijeenkomst over het onderwerp informatie voorziening en dienstverlening waarin dit onderwerp aan de orde komt.
ABT	Opvang Postweg	**Vraag**: Op pagina 13 wordt de spoednoodopvang voor circa 150 asielzoekers nabij de Postweg aangekondigd. Hiervoor is inmiddels grond aangekocht. Waar zijn de grondaankoop en de kosten voor inrichting, exploitatie en beëindiging van de opvang financieel verwerkt? Graag ontvangen wij een overzicht voor de volledige looptijd, inclusief de afgesproken vergoedingen en de kosten en risico's die voor rekening van de gemeente blijven. Kan daarbij ook worden toegelicht waarvoor de jaarlijkse € 125.000 aan opvanglasten op pagina 14 is bestemd?	De grond is op dit moment niet aangekocht. In het kader van de spoednoodopvang vindt er huur plaats. De bestuursovereenkomst is bovendien nog niet ondertekend. Momenteel vindt nog overleg met het COA plaats over de financiële vergoedingen. De baten en lasten zijn nog niet in de begroting 2027 verwerkt. We zullen dit via een begrotingswijziging aan uw raad voorleggen. De geraamde opvanglasten van € 125.000 zijn geraamd op het product *Opvang vluchtelingen Oekraïne* en zijn niet bestemd voor de opvang aan de Postweg.

ABT	Kosten noodopvang	Na de behuizing van asielzoekers in de noodopvang zijn er een aantal kosten die niet door het COA worden vergoed. Mogelijke kosten 1. Meer beveiliging in de kern Tholen 2. Kosten ondersteuning vanuit het gemeentelijk apparaat 3. Kosten gezondheidszorg 4. Kosten onderwijs Vraag: welke kosten zijn begroot en waar zijn deze terug te vinden?	De bestuursovereenkomst is nog niet ondertekend. Momenteel vindt nog overleg met het COA plaats over de financiële vergoedingen. De baten en lasten zijn nog niet in de begroting 2027 verwerkt. We zullen dit via een begrotingswijziging aan uw raad voorleggen.
ABT	Opvang: financiën na 2027p. 13-14 en 97-98	Oekraïne-locaties blijven volgens de tekst tot maart 2028. De € 3 miljoen opvanglasten en bijbehorende rijksbaten zijn alleen in 2027 opgenomen. **Vraag:** Waar staan de financiering vanaf 2028 en de beëindigingskosten? Wie draagt het risico bij lagere rijksvergoedingen of doorlopende contracten? Waarom blijft de bestemmingsreserve gelijk terwijl volgens de toelichting de locatie tot uiterlijk 4 maart 2028 in stand wordt gehouden?	De Europese Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB), die de bescherming van Oekraïense ontheemden regelt, is zeer recent verlengd tot en met 4 maart 2028. In de Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne is geregeld dat de wettelijke opvangplicht voor gemeenten 1 jaar langer doorloopt (tot en met 4 maart 2029). Zolang deze status en de wettelijke opvangplicht voor gemeenten bestaan, loopt de vergoeding vanuit de Rijksoverheid in ieder geval door. Het Rijk werkt aan een langetermijnaanpak waarbij na afloop van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming wordt ingezet op vrijwillige terugkeer en een zorgvuldige overgang naar reguliere voorzieningen. De exacte inrichting van de opvang- en huisvestingsopgave na 2028 is nog niet definitief vastgesteld. Wel is het aannemelijk dat gemeenten ook na afloop van de tijdelijke bescherming een rol blijven vervullen bij begeleiding, huisvesting en participatie van Oekraïners die rechtmatig in Nederland verblijven. De bestemmingsreserve houden we daarom voorlopig in stand. Vanaf 1 januari 2027 vindt vergoeding plaats op basis van de ‘Doelgroep flexibele regeling’ (DFR) van het Rijk. We ontvangen op basis van de regeling een vergoeding per dag, per gerealiseerde opvangplek, plus een vergoeding van de werkelijk gemaakte kosten die verband houden met de huisvesting, inhuur personeel en verstrekkingen. De DFR loopt tot maart 2030. De looptijd van de regeling biedt gemeenten zekerheid over de vergoeding van kosten en verplichtingen die binnen de voorwaarden van de regeling vallen. Daarnaast geeft het ruimte om de opvang te zijner tijd geleidelijk en ordelijk af te bouwen, contracten met verhuurders te beëindigen en ontheemden te begeleiden naar terugkeer of in de transitie naar reguliere voorzieningen. Eventuele lasten en baten vanaf 2028 worden via een volgende actualisatie van de meerjarenraming verwerkt. Zodra er meer duidelijkheid is over de langetermijnaanpak van het Rijk en de gevolgen voor de opvangopgave kunnen de jaren 2028 en verder beter in beeld gebracht worden. Het uitgangspunt is altijd dat de opvang budgetneutraal is en als zodanig wordt verwerkt.
VVD	woningbouw	De gemeente streeft naar 1.640 extra woningen tot en met 2030, waarvan ruim 900 betaalbaar. De indicator voor de voortgang van de Woondeal staat op 850 woningen cumulatief in 2027 zo valt te lezen. Hoe wordt bewaakt dat deze aantallen daadwerkelijk worden gerealiseerd om de woningopgave te halen?	Een deel van de woningbouwprojecten die momenteel in verkoop zijn, is tot stand gekomen op basis van afspraken die zijn gemaakt vóór de ondertekening van de Woondeal. Daardoor voldoen deze projecten niet altijd aan de huidige ambitie om ten minste twee derde van de woningen binnen het betaalbare segment te realiseren. Voor woningbouwprojecten die zijn ontwikkeld na de ondertekening van de Woondeal geldt dat bij de besluitvorming expliciet moet worden onderbouwd hoe invulling wordt gegeven aan de afspraak van twee derde betaalbare woningen. Wanneer hiervan wordt afgeweken, moet hiervoor een deugdelijke motivering worden aangeleverd. Deze afweging wordt betrokken bij de beoordeling van het project en kan aanleiding zijn om een project aan te passen of de besluitvorming hierover aan te houden. Op deze wijze wordt gedurende de planvorming en besluitvorming gestuurd op het behalen van de afgesproken doelen uit de Woondeal en de gemeentelijke woningbouwopgave.
ABT	Woningbouwdoel gewijzigdp. 23	Begroting: 1.640 woningen tot en met 2030; kadernota: 1.650 tot en met 2032 (kadernota, p. 7). De begrote cumulatieve tussenstand in 2027 is 850 woningen. **Vraag:** Is deze versnelling bewust vastgesteld? Welke projecten maken daarna circa 263 woningen per jaar in 2028-2030 haalbaar?	Op 14 april hebben wij u per brief geïnformeerd over de voortgang van de woondeal. Bij deze brief hebben wij de woningbouwplanning 2026-2035 als bijlage verstrekt. In de Zeeuwse woondeal hebben we ons gecommitteerd aan de bouw van 1.640 woningen in de periode 2022 t/m 2030. Het in de kadernota 2027 genoemde jaartal is derhalve niet correct. Ultimo 2025 waren 425 van de 1640 woningen gerealiseerd. Er is bewust gekozen om afgelopen jaren te werken aan het vergroten van de harde plancapaciteit. Inmiddels zitten er 972 woningen in de planning met een harde plancapaciteit. Voor de uitsplitsing verwijzen wij u naar de woningbouwplanning 2026-2035.

VVD	Communicatie over de minder kilo's afval	Welke communicatie/ voorlichting gaat het college naar inwoners brengen voor het bewustwording van de reductie van afval en belangrijker nog welke landelijke lobby komt om bijvoorbeeld de verpakkingsmaterialen van supermarkten aan te pakken? Want daar ligt ons fractie de sleutel tot reductie.	Begin 2027 staat een inwoners-onderzoek op de planning om te zien hoe dit thema speelt onder de inwoners. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek bekijken we vervolgens of extra communicatie instrumenten nodig zijn. De afvalcoach in dienst van de ZRD helpt inwoners op weg bij het afval scheiden en denkt waar gewenst mee in het verminderen van afval aan huis. Daarnaast organiseren we ook weer een activiteiten "week" met andere Zeeuwse gemeenten om aandacht te vragen voor circulair consumentengedrag. Het is een vervolg op de Zeeuwse Zero Waste week in 2026, zie Zero Waste Festival – Zeeland – Oosterschelderegio . Bij nieuwbouw communiceren we over de nieuwe wijze van restafvalinzameling richting de nieuwe bewoners. Hier gaan we het restafval inzamelen via ondergrondse containers.
VVD	Ravijnjaar 2028	is de aanname correct dat naar verwachting het ravijnjaar 2028 circa 2 miljoen bedraagt voor Tholen?	Grofweg bedraagt de terugval van de uitkering gemeentefonds van begrotingsjaar 2027 naar 2028 inderdaad € 2 miljoen. Meerjarig (2030) is er echter sprake van een sluitend financieel perspectief omdat u tijdig op het "ravijn" heeft geanticipeerd.
SGP	Openbaar groen	1. De netto jaarlijkse lasten voor openbaar groen stijgen van € 1.880.500 in 2026 naar € 1.964.000 in 2027, een stijging van € 83.500. Kan deze stijging worden uitgesplitst naar onder andere indexatie, areaaluitbreiding, personele inzet/inhuur en eventuele intensivering van het beheer? 2. In de beantwoording van de schriftelijke vragen van 7 juli 2026 heeft het college aangegeven dat jaarlijks extra middelen beschikbaar worden gesteld vanwege areaaluitbreiding. Welk bedrag is hiervoor in de begroting 2027 opgenomen en op welke groei van het te beheren areaal is dit gebaseerd? 3. Is bij het geraamde budget voor 2027 uitgegaan van het structureel realiseren van het vastgestelde kwaliteitsniveau voor openbaar groen? Zo ja, welke onderhoudsfrequentie en capaciteit liggen aan de raming ten grondslag?	1. Deze stijging bestaat uit de in de kadernota 2027 opgenomen areaaluitbreiding van € 45.000 en een hoger budget voor maaien van € 55.000, de indexatie bedraagt € 80.000. Daarnaast is er in 2026 sprake van een incidenteel budget voor het actieplan boom in de voortuin ter hoogte van € 100.000 2. De areaaluitbreiding in 2027 bedraagt € 45.000 en is gebaseerd op basis van circa 11.000m2 uitbreiding groen en 115 stuks bomen binnen diverse (her)inrichtingsprojecten en nieuwbouwwijken. 3. Het budget is gebaseerd op het bestaande, vastgestelde kwaliteitsniveau zoals opgenomen in het beleidsplan Groen; paragraaf 5.8.
SGP	Openbaar groen 2	4. Hoe ontwikkelen de geraamde lasten voor openbaar groen zich in de meerjarenraming 2028-2030 en welke uitgangspunten worden daarbij gehanteerd voor indexatie, areaaluitbreiding en personele inzet/inhuur?	De lasten blijven gedurende de begrotingsperiode stabiel, omdat bij de raming wordt uitgegaan van constante prijzen. Hierdoor worden toekomstige prijsstijgingen niet afzonderlijk in deze lasten verwerkt.
SGP	Wegen 2	1. In hoeverre is de geplande aanwending van € 1.129.000 uit de spaarvoorziening riolering in 2027 afgestemd op de geplande werkzaamheden aan wegen en de geactualiseerde meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) voor wegen?	Bij de maatregelen voor riolering is rekening gehouden met de reeds geplande wegwerkzaamheden, zodat werkzaamheden waar mogelijk worden gecombineerd en overlast wordt beperkt. Met de geactualiseerde MJOP Wegen is nog geen rekening gehouden, aangezien deze nog in voorbereiding is. De impact hiervan wordt naar verwachting beperkt geacht, omdat binnen de rioleringsopgave voornamelijk wordt ingezet op relining en slechts in beperkte mate op volledige vervanging van riolering. Hierdoor is de afhankelijkheid van grootschalige wegreconstructies relatief klein. Zodra de geactualiseerde MJOP beschikbaar is, wordt beoordeeld of aanvullende afstemming nodig is.
SGP	Wegen	1. De netto lasten voor wegen dalen van € 4.439.460 in 2026 naar € 4.311.000 in 2027, een afname van € 128.460. Kan worden toegelicht waardoor deze daling wordt veroorzaakt en uit welke onderdelen deze is opgebouwd? 2. In de beantwoording van de schriftelijke vragen van 7 juli 2026 is aangegeven dat uit de in 2026 uitgevoerde weginspectie in het vierde kwartaal een geactualiseerde meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) volgt. Zijn de uitkomsten hiervan al verwerkt in de Programmabegroting 2027? Zo ja, op welke wijze en met welke financiële gevolgen? Zo nee, wanneer worden de financiële gevolgen hiervan aan de raad voorgelegd? 3. De structurele storting bedraagt in 2027 € 691.000 en de geraamde aanwending € 789.000, waardoor de stand afneemt van € 1.091.225 naar € 993.225. Hoe ontwikkelt deze stand zich in de meerjarenraming 2028-2030 en is daarbij rekening gehouden met de onderhoudsbehoefte die volgt uit de geactualiseerde MJOP?	1. De afname wordt grotendeels veroorzaakt door twee incidentele budgetten in 2026, toegankelijkheid openbare ruimte (€ 80.000) en de uitvoering van het mobiliteitsplan (€ 230.000). Daartegenover staat in 2027 een toename van de lasten op salarissen (€ 94.000), een toename van de bijdrage aan het waterschap als gevolg van de wet herverdeling wegenbeheer (€ 50.000) en een toename van de afschrijvingslasten (€ 34.000). 2. De uitkomsten van de geactualiseerde MJOP Wegen zijn nog niet verwerkt in de Programmabegroting 2027. De weginspectie is uitgevoerd, maar de maatregeltoets en verdere uitwerking van de MJOP zijn nog in uitvoering. Nadat de MJOP is afgerond, wordt beoordeeld of de onderhoudsopgave en de beschikbare budgetten met elkaar in evenwicht zijn. Indien daaruit aanvullende financiële consequenties voortvloeien, worden deze via een afzonderlijk voorstel aan de raad voorgelegd. Wanneer de onderhoudsopgave binnen de bestaande budgetten kan worden uitgevoerd, is een aanvullend raadsvoorstel niet noodzakelijk. 3. Bij de vaststelling van het Beleidsplan Wegen 2024-2028 zijn de benodigde budgetten en de ontwikkeling van de voorziening over een periode van tien jaar doorgerekend, overeenkomstig de geldende financiële richtlijnen. Uitgangspunt daarbij is dat de voorziening gedurende deze periode toereikend blijft voor de uitvoering van het geplande onderhoud en aan het einde van de beschouwde periode (2033) een positief saldo behoudt. Dit kan dus betekenen dat het ene jaar meer en het andere jaar minder wordt aangewend vanuit de voorziening.
ABT	ZEH: uitkering en jaarlijkse dekking blz 35,96 en 99	Verwacht: circa € 29,7 miljoen eenmalig, nog voorwaardelijk (raadsvoorstel ZEH, p. 2-3). Rekenscenario zonder het begrote dividend en zonder vervangende dekking: in 2030 een structureel tekort van € 1,02 miljoen in plaats van € 230.000 overschot. **Vraag:** Wat is het meerjarige scenario na verkoop, inclusief rentebaten en vervallen dividend? Eerst de jaarlijkse dekking bepalen, daarna de besteding.	De definitieve gevolgen van de verkoop worden na afronding van de transactie nader uitgewerkt. We zullen deze integraal betrekken bij de afwegingen in het kader van de Kadernota 2028. Uiteraard kijken we hierbij eerst naar vervangende dekking voor de wegvallende dividenden.

ABT	ZEH: verschillende bedragen en afbouwp. 35 en 96	Het verkoopvoorstel noemt € 2 miljoen dividend in 2027 (p. 3); de begroting € 1,75 miljoen. Terwijl 75% maar mag opgenomen worden volgens pagina 96. In 2030 blijft de raming € 1,25 miljoen, ondanks de aangekondigde jaarlijkse afbouw met € 250.000. Als dit € 1 miljoen was geweest was er een begrotingstekort in 2030. **Vraag:** Welk bedrag vervalt per jaar en waarom sluiten de bedragen en de afbouw niet op elkaar aan?	De tekst in het verkoopvoorstel met betrekking tot ZEH Energy is niet correct; het genoemde bedrag moet € 1,75 miljoen zijn. We passen dit aan in het voorstel. In de programmabegroting 2027 is e.e.a. correct verwerkt. De afbouw is € 250.000 per jaar. Het dividend in 2030 bedraagt € 1,0 miljoen.
ABT	Solvabiliteit: onderbouwing nulramingenp. 44-46 en 105	Overlopende activa en schulden staan vanaf 2026 op nul; kortlopende schulden vrijwel ook. In 2025 bedroegen kortlopende en overlopende schulden samen € 15,228 miljoen. De 68% solvabiliteit in 2027 klopt rekenkundig; de aannames vragen uitleg. **Vraag:** Waarom worden normale jaarultimo-posities niet geraamd? Wat worden de kengetallen bij realistische saldi? Dit bewijst nog geen onjuist weerstandsvermogen.	We gaan er bij het opstellen van de prognose vanuit dat alle overlopende posten op 1 januari van het begrotingsjaar zijn afgewikkeld. Uiteraard zijn ook andere werkwijzen mogelijk. Indien we bij de prognose de overlopende posten gelijk houden aan het niveau van de laatst vastgestelde jaarrekening bedraagt de solvabiliteit 61%. Het eigen vermogen (en ook het weerstandsvermogen) wijzigt hierdoor echter niet.
ABT	Investeringen slechts deels op de balansp. 99 en 104-105	Maatschappelijke investeringen in Stavenisse en Tholen-Stad zijn slechts gedeeltelijk verwerkt in de balansprognose. Voor de kapitaallasten is wel geld gereserveerd onder onvoorzien. **Vraag:** Op pagina 104 staat dat de maatschappelijke investeringen in Stavenisse en Tholen-Stad slechts gedeeltelijk in de balansprognose zijn opgenomen. Welke onderdelen en bedragen ontbreken nog, in welke jaren worden die uitgegeven en hoe worden ze gefinancierd? Wat worden de solvabiliteit en schuldquote wanneer deze investeringen volledig worden doorgerekend? Vraag : Van de € 1,9 miljoen onder onvoorzien in 2030 is volgens pagina 99 € 1,65 miljoen gereserveerd voor kapitaallasten van maatschappelijke investeringen. Kan het college dit bedrag per project onderbouwen, met het investeringsbedrag, de rente, de afschrijving en het jaar waarin de lasten ingaan? En kan deze reservering afzonderlijk van de reguliere post onvoorzien worden gepresenteerd?	De maatschappelijke investeringen in Stavenisse en Tholen-Stad zijn nog niet volledig in de balansprognose verwerkt. De bijbehorende kapitaallasten zijn echter wel in de meerjarenbegroting opgenomen. Voor de investering in Stavenisse zijn deze lasten vanaf 2027 geraamd. Voor de overige investeringen zijn de kapitaallasten vanaf 2030 opgenomen. Bij de berekening van de kapitaallasten is voor de schoolgebouwen uitgegaan van een rentepercentage van 3,5% en een afschrijvingstermijn van 40 jaar. Voor investeringen in de openbare ruimte is gerekend met een rentepercentage van 3,5% en een afschrijvingstermijn van 25 jaar. Daarnaast is voor de geplande investeringen rekening gehouden met een stelpost voor toekomstige prijsstijgingen. De reservering van in totaal € 1,65 miljoen voor kapitaallasten is als volgt opgebouwd: **Omschrijving** — **Bedrag** — **Kapitaallasten** Inrichting openbare ruimte bij scholen Stavenisse — 480.000 — 36.000 De Kraal Tholen vanuit IHP — 2.550.000 — 154.000 De Meulvliet Tholen — 21.800.000 — 1.310.000 Inflatiecorrectie investeringen — - — 150.000 Totaal — — 1.650.000 Wanneer rekening wordt gehouden met de hiervoor genoemde maatschappelijke investeringen, bedraagt de solvabiliteitsratio in 2030 naar verwachting 63% en de netto schuldquote 46%. Ook na volledige verwerking van deze investeringen worden beide financiële kengetallen aangemerkt als minst risicovol.
ABT	CDOKE: jaarlijks € 800.000 als stelpostp. 36	Vanaf 2028 staat jaarlijks € 800.000 aan klimaat- en energiemiddelen als afzonderlijke stelpost naast de berekende uitkering gemeentefonds. Zie site rijksoverheid; Meicirculaire Gemeentefonds 2026 **Vraag:** Op pagina 36 staat vanaf 2028 jaarlijks € 800.000 aan CDOKE-middelen opgenomen. Voor 2027 zijn deze inkomsten niet afzonderlijk zichtbaar, terwijl er 934.834 is toegekend in de Meicirculaire, waardoor de ontwikkeling tussen de jaren lastig te volgen is. Kan het college voor **2027–2030 inzichtelijk maken hoeveel CDOKE-middelen worden verwacht en waar deze in de begroting zijn verwerkt**? Waarop is de jaarlijkse raming van € 800.000 vanaf 2028 gebaseerd? En hoe verhoudt die zich tot de landelijke toekenning voor 2027? Graag ontvangen wij daarnaast een overzicht van de begrote personeelskosten, inhuur en overige uitgaven voor klimaat- en energiebeleid. Daarmee wordt duidelijk in hoeverre de ontvangen middelen worden ingezet voor deze taken en welk deel eventueel wordt gebruikt voor de algemene begrotingsdekking.	Gemeenten spelen een belangrijke rol in de uitvoering van de klimaat- en energieplannen. Het kabinet ondersteunt gemeenten hierbij met middelen uit de CDOKE-regeling. Gemeenten moeten er vanuit kunnen gaan dat ze dit geld elk jaar krijgen, omdat ze anders geen langdurige verplichtingen kunnen aangaan. In de meicirculaire 2026 zijn de CDOKE-middelen voor 2027 (totaal € 671 miljoen) via een decentralisatie-uitkering beschikbaar gesteld. Het bedrag voor 2027 bestaat uit twee componenten: 1. Basisfinanciering: alle gemeenten ontvangen een bedrag aan basisfinanciering (€ 583 miljoen); 2. Planfinanciering: gemeenten kunnen extra middelen aanvragen voor specifieke plannen (€ 85,9 miljoen). Op basis van de meicirculaire 2026 bedraagt de toekenning voor 2027 in totaal € 934.834. Dit betreft basis- en planfinanciering. Op dit moment is nog onduidelijkheid hoe de CDOKE-middelen na 2027 beschikbaar worden gesteld. Daarom zijn deze door het Rijk vooralsnog op nihil gesteld. Desondanks mogen gemeenten van de toezichthouder het bedrag aan basisfinanciering opnemen als structurele bate voor de jaren vanaf 2028 (voor Tholen afgerond € 800.000). Dit betreft een stelpost op het taakveld Uitkering gemeentefonds. Voor een overzicht van alle geraamde lasten verwijzen we u naar het productenboek 2027, product ‘klimaatmaatregelen’.
ABT	Eerste begrotingswijziging	In dezelfde vergadering van 5 november 2026 wordt het agendapunt 1E begrotingswijziging opgevoerd. Vraag: waarom worden deze wijzigingen niet in de begroting verwerkt?	De eerste begrotingswijziging 2027 is pas begin oktober, na verwerking van de septembercirculaire, afgerond. Het is vrij bewerkelijk en derhalve niet efficiënt om op dat moment nog de gehele programmabegroting aan te passen.

ABT	Onderhoud: structureel of incidenteel?p. 52, 97 en 99	P. 52 noemt de storting van € 828.000 in 2027 structureel. Op p. 97 staat in 2027-2029 jaarlijks € 415.000 aan onderhoudsdotaties als incidentele last. **Vraag:** Is de € 415.000 aan incidentele onderhoudsdotaties op pagina 97 onderdeel van de totale storting van € 828.000 op pagina 52? Wat maakt dit gedeelte tijdelijk, en welke jaarlijkse dotatie is vanaf 2030 volgens het onderhoudsplan nodig?	Ja, de incidentele onderhoudsdotatie van € 415.000 maakt onderdeel uit van de totale storting van € 828.000. Op 17 april 2025 heeft uw raad het beleidsplan Gemeentelijk Vastgoed 2025-2029 vastgesteld. In dit beleidsplan blijkt dat in de eerste jaren sprake is van een piek in de uitgaven voor groot onderhoud. Om deze tijdelijke piek op te vangen, is tot en met 2029 een jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 825.000 nodig. Vanaf 2030 kan de jaarlijkse dotatie op basis van het onderhoudsplan worden verlaagd naar € 410.000. Het verschil van € 415.000 tussen de dotatie tot en met 2029 (€ 825.000) en de structureel benodigde dotatie vanaf 2030 (€ 410.000) heeft daarmee een tijdelijk karakter en wordt om die reden als incidenteel aangemerkt. De omschrijving ‘structurele storting’ op pagina 52 is daarom in dit geval niet zuiver. Hier dient ‘storting’ gelezen te worden. Het resterende verschil van € 3.000 tussen de storting van € 828.000 op pagina 52 en de dotatie van € 825.000 betreft de bijdrage voor het groot onderhoud van de nieuwe MFA in Sint-Maartensdijk. Voor dit onderhoud is met de overige gebruikers een gezamenlijk onderhoudscontract afgesloten.